

Deel 1. Het notarisambt

Hoofdstuk I.	DE OMSCHRIJVING VAN HET NOTARISAMBT	3
1.1.	<i>De taak van de notaris</i>	3
1.1.1.	Een magistraat van willige rechtsmacht	3
1.1.2.	Raadsman van partijen	5
1.2.	<i>De notaris is een openbaar ambtenaar</i>	8
1.2.1.	Een persoonlijk en onoverdraagbaar ambt.	8
1.2.2.	Beschermd en gesanctioneerd als openbaar ambt	11
1.2.3.	Onverenigbaar met sommige andere ambten.	11
1.3.	<i>Een vrij gekozen ambtenaar</i>	14
1.3.1.	De vrije notariskeuze	14
1.3.2.	Is de vrije keuze absoluut?	15
1.3.3.	De vrije notariskeuze en de rechter.	16
1.3.4.	De testamentaire keuze	17
Hoofdstuk II.	DE KENMERKEN VAN HET NOTARISAMBT ALS OPENBAAR AMBT	18
2.1.	<i>Benoeming voor het leven</i>	18
2.1.1.	Verantwoording	18
2.1.2.	Einde van het ambt	20
2.1.3.	Verlaten van de standplaats	23
2.1.4.	Verlenen van de eretitel	23
2.1.5.	Kan een erenotaris onder de nieuwe wetgeving nog tot notaris benoemd worden?	25
2.1.6.	Gevolgen van het einde van de ambtsbeëindiging	26
2.2.	<i>Standplaats en ambtsgebied</i>	26
2.2.1.	Standplaats als bescherming	26
2.2.2.	Begripsomschrijving	28
2.2.3.	Standplaats en associatie	30
2.3.	<i>De objectieve criteria</i>	32
2.3.1.	Criteria	32
2.3.2.	Opheffing van standplaats	33
2.3.3.	De overbrenging van standplaats	34
2.4.	<i>Relativering van de numerus clausus</i>	35

Hoofdstuk III. DE TOEGANG TOT HET AMBT	37
3.1. De historische evolutie	37
3.1.1. Van ancien regime tot 1999	37
3.1.2. De wetwijziging van 1999	39
3.2. Van diploma tot kandidaat-notaris	41
3.2.1. Formele vereisten om tot kandidaat-notaris benoemd te worden.	41
3.2.2. De stage en het stagecertificaat	42
3.2.3. De evaluatie van de stage.	43
3.2.3.bis. Het bekwaamheidscertificaat.	45
3.2.4. Het vergelijkend examen	45
3.2.5. De correctie via het advies	46
3.2.6. De definitieve rangschikking en het Koninklijk Besluit	48
3.3. De benoeming tot notaris-titularis.	48
3.3.1. De procedure	48
3.3.2. De financiële gevolgen van de benoeming tot notaris	51
3.3.3. De continuïteit van de ambtsbeoefening	54
Hoofdstuk IV. DE UITOEFENING VAN HET AMBT	56
4.1. De individuele notaris.	56
4.1.1. Het vrij beroep	56
4.1.2. De notarisvennootschap	58
4.2. De associatie	61
4.2.1. Historiek	61
4.2.2. De associatie tussen notarissen	62
4.2.3. De associatie over de grenzen van de standplaats	63
4.2.4. De associatie met de kandidaat-notarissen	64
4.2.5. Reglementering	65
4.3. Plaatsvervangning	66
4.3.1. Begrip	66
4.3.2. Plaatsvervangning op initiatief van de titularis	67
4.3.3. Plaatsvervangning zonder akkoord.	67
Hoofdstuk V. DE BEVOEGDHEID VAN DE NOTARIS	69
5.1. De materiële bevoegdheid.	69
5.1.1. Willige rechtsmacht als uitgangspunt.	69

5.1.2.	De bevoegdheid als bron van onpartijdigheid	70
5.1.3.	Grenzen van de materiële bevoegdheid	71
5.1.4.	De administratieve akte	73
5.1.5.	De openbare verkoping van onroerende goederen	74
5.1.6.	De notaris is zijn eigen griffier	75
5.2.	<i>De territoriale bevoegdheid</i>	76
5.2.1.	Historische evolutie	76
5.2.2.	Draagwijdte van de territoriale bevoegdheidsbeperking	79
5.2.3.	Bediening van het ambt	80
5.3.	<i>Bevoegdheid ratione personae</i>	81
5.3.1.	Onbevoegdheid: een waarborg voor onpartijdigheid	81
5.3.2.	Partij in de akte	82
5.3.3.	Een bepaling in voordeel	83
5.3.4.	Enkele toepassingen	85
5.3.5.	Onbevoegdheid t.a.v. personeel	85

Deel 2. De notariële akte

Hoofdstuk I.	DE AUTHENTICITEIT VAN DE NOTARIELE AKTE	89
1.1.	<i>De authentieke akte</i>	89
1.1.1.	Authentieke akte versus onderhandse akte	89
1.1.2.	Authentieke akten: geen monopolie voor notarissen	90
1.1.3.	De geldigheid als authentieke akte	91
1.2.	<i>De notariële akte als authentieke akte</i>	91
1.2.1.	De wettelijke grondslag	91
1.2.2.	Vaststellingen door de notaris en notariële authentieke akten	92
1.3.	<i>De bewijskracht van de notariële authentieke akte</i>	94
1.3.1.	“Provision est due au titre”	94
1.3.2.	De omvang van de bewijskracht	94
1.3.3.	Bewijskracht van de akte	95
1.4.	<i>De bewijskracht van het negotium</i>	96
1.4.1.	De oprechtheid van de verklaringen van partijen	96
1.4.2.	De gevolgen van het onderscheid	97

1.5. De uitvoerbare kracht van de notariële akte	97
1.5.1. Beginselen	97
1.5.2. De verbintenis om iets te geven	98
1.5.3. De verbintenis om iets anders dan een geldsom te leveren . . .	98
1.5.4. Onroerend goed: rechtstreekse tenuitvoerlegging of eigenrichting?	99
1.5.5. De concrete toepassing	99
1.5.6. Uitstel of schorsing van de tenuitvoerlegging	100
Hoofdstuk II. DE PERSONEN BETROKKEN BIJ DE AKTE.	102
2.1. De notaris	102
2.1.1. De bevoegdheid	102
2.1.2. De bekwaamheid	103
2.1.3. Talenkennis	103
2.1.4. Gezamenlijk optreden	104
2.1.5. Plechtige akten.	105
2.1.6. Bijzondere gevallen	105
2.2. De partijen	106
2.2.1. Begrip	106
2.2.2. De identiteit.	106
2.2.3. De juridische bekwaamheid	108
2.2.4. De feitelijke bekwaamheid	109
2.3. De getuigen	111
2.3.1. De vormgetuigen	111
2.3.2. Bekwaamheid	111
Hoofdstuk III. VOORSCHRIFTEN IN VERBAND MET HET OPSTELLEN VAN DE AKTE	113
3.1. Vermeldingen die te maken hebben met de authenticiteit	113
3.1.1. Sanctionering.	113
3.1.2. De identiteit van de notaris	114
3.1.3. De identiteit van de partijen.	115
3.1.4. De identiteit van de getuigen	117
3.1.5. De datum van de akte	118
3.1.6. De plaats van de ondertekening.	119
3.1.7. De akte buiten het arrondissement	119
3.1.8. De voorlezing en de toelichting van de akte	120

3.1.9.	Vermelding van de ondertekening van de akte	122
3.1.10.	Zin van de voorschriften.	122
3.2.	<i>Andere verplichte vermeldingen</i>	124
3.2.1.	Begrip	124
3.2.2.	Vermelding omwille van de rechtsgevolgen.	124
3.2.3.	Vermelding als informatie	126
3.2.4.	Vermeldingen in functie van de rechtshandeling.	126
3.2.5.	Vermeldingen gekoppeld aan rechtsgeldigheid	127
3.2.6.	Vermeldingen voorgeschreven door de O.W.N.	128
3.3.	<i>Taal van de akte</i>	128
3.3.1.	Taalgebruik in gerechtszaken	128
3.3.2.	Taalgebruik in bestuurszaken	129
3.3.3.	Regionale wetgeving.	130
3.3.4.	Een pragmatische benadering	131
Hoofdstuk IV.	HET VERLIJDEN VAN EEN NOTARIELE AKTE	133
4.1.	<i>Het geschrift</i>	133
4.1.1.	Het papier	133
4.1.2.	Machinaal geschrift	134
4.1.3.	Onuitwisbaar geschrift.	135
4.1.4.	Lay-out	135
4.1.5.	Nummering	136
4.1.6.	Verzendingen	136
4.1.7.	Doorhalingen.	137
4.2.	<i>Letters, getallen en maten</i>	138
4.2.1.	Dagtekening en sommen	138
4.2.2.	Maten	138
4.2.3.	Munteenheden.	138
4.2.4.	Afgeschafte namen en hoedanigheden.	139
4.3.	<i>Aangehechte stukken, bijlagen en verwijzingen</i>	139
4.3.1.	Onderscheid	139
4.3.2.	Aanhechting en authenticiteit	140
4.3.3.	Volmachten	141
4.3.4.	Niet authentieke bijlage	142
4.3.5.	Verwijzingen.	142

4.4. Minuut of brevet	144
4.4.1. Definities	144
4.5. Het verlijden van akten via videoconferentie	145
4.6. De elektronische akte	146
Hoofdstuk V. HET GEBRUIK VAN DE AKTE	148
5.1. De bewaring	148
5.1.1. De bewaringsverplichting	148
5.1.2. Verlies van een akte	149
5.1.3. Uit handen geven van de akte	150
5.1.4. Rechtspleging	151
5.1.5. Bewaring van bijlagen	151
5.2. De mededeling van een authentieke akte	152
5.2.1. Mededeling en beroepsgeheim	152
5.2.2. Onmiddellijk belanghebbenden en erfgenamen	152
5.2.3. Rechtverkrijgenden	153
5.2.4. Beperking in de mededeling	153
5.2.5. Bijzondere gevallen	154
5.3. Grossen, uitgiften en uittreksels	155
5.3.1. De uitgifte	155
5.3.2. De grosse	156
5.3.3. Latere grosse en meerdere eerste grossen	157
5.3.4. Verplichte vermelding en verzending	158
5.3.5. Grosse en tenuitvoerlegging	158
5.3.6. Uittreksels	159
5.3.7. Kopieën	159
5.3.8. Fiscale voorschriften	160
5.4. Legalisaties	160
5.4.1. Legalisatie van notariële akten	160
5.4.2. De legalisatie door de notaris	161
Hoofdstuk VI. DE AKTEKOSTEN	163
6.1. Voorschotten, registratierechten en erelonen	163
6.1.1. Het tariefbesluit	163
6.1.2. Niet getarifeerde erelonen	164
6.1.3. Voorschotten	164

6.1.4.	Diverse kosten	164
6.1.5.	Het salaris	165
6.1.6.	BTW	165
6.1.7.	De confrontatie met het Europees recht	165
6.2.	Erelonen	166
6.2.1.	Erelonen zijn van openbare orde	166
6.2.2.	Soorten erelonen	166
6.2.3.	Het proportioneel of evenredig ereloon	167
6.2.4.	Reglementen	168
6.3.	Bijzondere problemen	169
6.3.1.	Samenhang	169
6.3.2.	Vermindering van ereloon	170
6.3.3.	Nietige akten, voorwaardelijke akten en nederlegging onder de minuten.	171
6.4.	Verdeling van erelonen	172
6.4.1.	Beginselen	172
6.4.2.	Verdeling van erelonen en vrije keuze van notaris	173
6.4.3.	Enkel deling van erelonen tussen notarissen.	173
6.5.	De invordering van erelonen	173
6.5.1.	Taxatie	173
6.5.2.	De rol van de Kamer	174
6.5.3.	De verjaring	174

Deel 3. Corporatieve organisatie van het notariaat

Hoofdstuk I.	DE NATIONALE INSTELLINGEN	177
1.1.	Het nationale niveau	177
1.1.1.	Historiek	177
1.1.2.	De problematiek van reglementerende bevoegdheden	178
1.2.	De structuur van de Nationale Kamer	180
1.2.1.	De algemene vergadering	180
1.2.2.	Het directiecomité	181
1.3.	De taken van de Nationale Kamer	182
1.3.1.	De reglementen	182
1.3.2.	De waarde van de reglementen	182

1.3.3.	De bevoegdheid inzake boekhouding.	183
1.3.4.	Andere bevoegdheden van de Nationale Kamer.	184
1.3.5.	De vertegenwoordigingsbevoegdheid van de Nationale Kamer en haar directiecomité	186
1.4.	<i>De benoemingscommissies van het notariaat</i>	187
1.4.1.	Historiek	187
1.4.2.	De onafhankelijkheid van de benoemingscommissie	188
1.4.3.	De (voormalige) dubbele rol van de benoemingscommissie	188
Hoofdstuk II.	DE REGIONALE INRICHTING VAN HET NOTARIAAT.	190
2.1.	<i>Het Provinciale Genootschap</i>	190
2.1.1.	Inleiding.	190
2.1.2.	De leden.	191
2.2.	<i>De algemene vergadering van het genootschap.</i>	191
2.2.1.	De reglementerende bevoegdheid	191
2.2.2.	Relativiteit van de reglementerende bevoegdheid	192
2.2.3.	Financiële bevoegdheden van de Provinciale Genootschappen	193
2.2.4.	Het belang van de algemene vergaderingen	194
2.3.	<i>De Kamer van Notarissen.</i>	194
2.3.1.	De inrichting van de Kamer van Notarissen	194
2.3.2.	De officieren van de Kamer	195
2.3.3.	De bijzondere positie van de voorzitter van de Kamer	195
2.3.4.	De bevoegdheden van de Kamer	196
2.4.	<i>De andere Provinciale organen</i>	198
2.4.1.	De rechtbank	198
2.4.2.	De adviescomités	198
2.4.3.	Evaluatiecommissie	200
2.4.4.	Commissie van toezicht op de boekhouding	200
Hoofdstuk III.	DE NOTARIELE OMBUDSMAN	202
3.1.	<i>De notariële ombudsman</i>	202
3.1.1.	Inleiding.	202
3.1.2.	De notariële ombudsdienst	203